

Jezus wzywa nas do miłosierdzia

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- zapoznanie z przypowieścią o miłosiernym Samarytaninie;
- kształtowanie wrażliwości na potrzeby materialne i duchowe drugiego człowieka.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- swoimi słowami opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie;
- wyjaśnia, kim byli bohaterowie przypowieści: kapłan, lewita, Samarytanin;
- poprawnie stwierdza, kto jest naszym bliźnim;
- podaje przykłady czynienia dobra w odpowiedzi na potrzeby materialne i duchowe bliźnich.

Pojęcia i postaci

miłosierdzie, kapłan, lewita, Samarytanin, uczynki miłosierdzia.

Wartości

miłość bliźniego, uczynki miłosierdzia.

Metody i środki

piosenka, praca z Pismem Świętym, analiza tekstu, praca w zeszycie, modlitwa św. Matki Teresy z Kalkuty.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Modlitwa do Ducha Świętego przed nauką (*Duchu Święty, który oświecasz serca i umysły nasze, dodaj nam ochoty i zdolności, aby ta nauka była dla nas z pożytkiem doczesnym i wiecznym. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.*).

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę umiał opowiedzieć przypowieść o miłosiernym Samarytaninie; będę wiedział, kim byli bohaterowie przypowieści: kapłan, lewita, Samarytanin; będę wiedział, kto jest moim bliźnim; będę wiedział, jak mogę pomagać innym.

Metoda – piosenka. Nauczyciel przypomina, że Pan Jezus często nauczał w przypowieściach. Każda z nich miała głęboki sens i z każdej płynęła cenna nauka. Następnie uczniowie oglądają teledysk do piosenki o dobrym Samarytaninie – z serii filmów *Domek na skale* (https://www.youtube.com/watch?v=xv5zQU_6dO8; dostęp: 25.04.2020). Nauczyciel prosi uczniów, by z uwagą posłuchali tekstu piosenki.

Metoda – praca z Pismem Świętym. Nauczyciel pyta, czy któryś z uczniów zna lub słyszał już tę przypowieść. Teraz razem odkryjemy, co Pan Jezus chce nam przekazać. Jaką ma dla nas ważną naukę, istotną dla naszego życia? Wybrany lub chętny uczeń odczytuje z podręcznika tekst biblijny (Łk 10, 30-34).

Po lekturze perykopy nauczyciel wyjaśnia: Jezus przytacza tę historię, aby dać nam okazję do odpowiedzi na pytanie, kto jest moim bliźnim. Odpowiedź sama ciśnie się na usta. Nie ulega wątpliwości, że ten, kto przechodzi obojętnie obok potrzebującego, staje się odpowiedzialny za brak udzielonej pomocy. Ten zaś, kto udziela pomocy, okazuje się prawdziwym bliźnim. Jezus anonimowego Samarytanina uczynił głównym bohaterem tej przypowieści. Człowiek, którego pokazał Jezus, miał dobre, miłosierne serce, w którym nie było fałszu i podstęp. Dlatego każdy z nas powinien starać się z nim utożsamić. Ja też mogę stać się dobrym człowiekiem o miłosiernym sercu.

Na zakończenie nauczyciel stawia pytania do refleksji:

- A. Jakiej pomocy mogą oczekiwać od nas inne osoby?
- B. Jakie są odruchy twojego serca, kiedy spotykasz osobę potrzebującą pomocy?

Metoda – analiza tekstu. Po chwili refleksji nauczyciel prosi uczniów, aby jeszcze raz w ciszy przeczytali fragment o miłosiernym Samarytaninie. Następnie uczniowie mają odszukać przynajmniej pięć czasowników opisujących gesty miłości, które Samarytanin uczynił w stosunku do poranionego człowieka.

Nauczyciel omawia każdy gest miłości uczyniony przez Samarytanina:

1. „przechodził również obok niego”

Przechodził, ale nie minął jak kapłan i lewita. Nie uciekł, nie bał się zatrzymać, poświęcić swój czas, pozostawiając chwilowo na boku swoje pilne obowiązki.

2. „Gdy go zobaczył, wzruszył się głęboko”

Nie był pierwszym, który zauważył rannego. To oznacza, że można patrzeć, nie widząc. Ten, kto naprawdę widzi, patrzy sercem, zauważając to, co często jest niewidzialne dla oczu.

3. „podszedł do niego”

Samarytanin staje się bliskim, to znaczy BLIŹNIM. Podchodząc do rannego, pozostawia na boku swoje przekonania, plany, lęki, stawia zaś w centrum potrzebującego człowieka. Bliżnim stają się zawsze wtedy, kiedy decyduję się zrobić krok w kierunku innego człowieka, by pomóc mu, gdy tego potrzebuje.

4. „opatrzył mu rany”

Troska o człowieka znajdującego się w niebezpieczeństwie wydobywa z Samarytanina piękno jego człowieczeństwa i gotowość do służby, do niesienia pomocy.

5. „zalewając je oliwą i winem”

Samarytanin działa, daje wszystko, co ma, aby zdezynfekować ranę i znieczulić ból. Bez kalkulacji, czy mu się to opłaca, czy dla niego coś zostanie.

6. „wsadził go na swoje bydlę”

Czyli oddał swoją własność, pozwolił z niej skorzystać. Samarytanin angażuje się coraz bardziej, przechodząc od udzielania pomocy do wzięcia na siebie cierpienia drugiego.

7. „zawiózł do gospody”

Zatem do miejsca, gdzie ranny mógł poczuć się bezpieczny.

8. „pielęgnował go”

To słowo wyraża delikatność, ciepło, czułość. Samarytanin zatroszczył się o bliźniego. Postąpił bezinteresownie.

W przypowieści o miłosiernym Samarytaninie otrzymaliśmy cenne i piękne wskazówki. Mogą one być dla nas drogowskazami w codziennym życiu.

Metoda – praca w zeszycie. Co jeszcze możemy robić, aby być miłosiernym bliźnim? Uczniowie wykonują w zeszytach ćwiczenia 1 i 2 z podręcznika.

Podsumowanie lekcji. W bohaterze z przypowieści o miłosiernym Samarytaninie każdy z nas może odkryć wzór dla siebie. Odkrywamy, że prawe, miłosierne serce to serce pełne bezinteresownej miłości, niezważające na różnice wiary czy narodowości, bo wszyscy jesteśmy dziećmi jednego Boga.

Kościół przez wskazówki zawarte w uczynkach miłosiernych względem ciała i względem duszy pokazuje, jak możemy praktykować miłość. Przykładem może być też dla nas św. Matka Teresa z Kalkuty. Nauczyciel rozdaje uczniom tekst modlitwy, którą św. Matka Teresa z Kalkuty zwracała się do Boga (załącznik nr 1). Uczniowie po lekcji wklejają kartki do zeszytów.

Modlitwa na zakończenie

Modlitwa św. Matki Teresy z Kalkuty.

Praca domowa

Z podręcznika ćwiczenie 3 z działu „Praca na lekcji”.

Korelacja z edukacją szkolną

- język polski – poznawanie tekstów biblijnych mówiących o Bogu Ojcu i Jezusie Chrystusie – informacje wyrażane wprost i pośrednio, ważne i drugorzędne; przypowieść – pojęcie i struktura, interpretacja poznawanej przypowieści; niektóre gatunki literackie, użyte środki stylistyczne i ich funkcje;
- historia – kontekst kulturowy poznawanych tekstów biblijnych – charakterystyka życia i religijności mieszkańców starożytnego Izraela;
- język obcy nowożytny – słownictwo religijne (Ewangelia, przypowieść).

Załącznik nr 1

Modlitwa św. Matki Teresy z Kalkuty

Panie, otwórz nasze oczy, abyśmy w naszych braciach i siostrach Ciebie rozpoznali.

Panie, otwórz nasze uszy, abyśmy usłyszeli płacz i wołanie głodnych, zmarzniętych, przerażonych i zgnębionych.

Panie, otwórz nasze serca, abyśmy potrafili kochać siebie tak, jak Ty nas kochasz.

O Boże, daj nam, proszę, dar z wszystkich, jakie znamy, najcenniejszy: serce przepelnione miłością do Chrystusa. Amen.